

OPIS

zmian dokonanych w planach studiów specjalności prowadzonych na kierunku filologia wschodniosłowiańska w stosunku do poprzedniej edycji

studia 1 stopnia

1. zmieniono nazwę kierunku z „filologia rosyjska” na „filologia wschodniosłowiańska”, co wymusiło zmianę nazw specjalności, od roku 2023/2024 na kierunku oferowane będą specjalności:

na studiach stacjonarnych 1 stopnia:

- ✓ język rosyjski z programem tłumaczeniowym
- ✓ język rosyjski w biznesie
- ✓ język rosyjski w turystyce
- ✓ języki stosowane: język rosyjski z językiem angielskim
- ✓ język ukraiński w biznesie i administracji
- ✓ kultury i języki wschodniosłowiańskie
- ✓ rosyjski język biznesu z komunikacją kulturową (studia międzynarodowe dla studentów NEU w Shenyang na sem. 3-6 współprowadzone z kierunkiem międzynarodowe studia polskie)

na studiach stacjonarnych 2 stopnia:

- ✓ język rosyjski z programem tłumaczeniowym
- ✓ język rosyjski w biznesie

2. rozszerzono ofertę dydaktyczną na studiach 1 stopnia o nową specjalność, kładącą nacisk na wiedzę realioznawczą o studiowanych obszarach wschodniej słowiańszczyzny – kultury i języki wschodniosłowiańskie
3. wprowadzono założenia NKS w stopniu pozwalającym na zachowanie dobrej jakościowo oferty kształcenia kierunkowego; zastosowano dwie modyfikacje proponowanych rozwiązań:
 - ✓ rezygnację z lektoratu języka obcego i przesunięcie godzin przeznaczonych na kształcenie językowe w zakresie lektoratu języka obcego (4x30 godz., 12 ECTS) do obszaru kształcenia kierunkowego w przypadku specjalności oferujących dwa języki kierunkowe; modyfikacja ta dotyczy trzech specjalności: języki stosowane: język rosyjski z językiem angielskim, język ukraiński w biznesie i administracji (język ukraiński i rosyjski), kultury i języki wschodniosłowiański (język rosyjski i ukraiński/białoruski);
 - ✓ przeniesienie jednego modułu do wyboru w języku obcym (30 godz., 3 ECTS, sem. 6) z oferty modułów ogólnodostępnych w obszar kształcenia kierunkowego jako obligatoryjnego modułu „arcydzieła literatury brytyjskiej i amerykańskiej” prowadzonego w języku angielskim (30 godz., 3 ECTS, sem. 6) na specjalności: języki stosowane: język rosyjski z językiem angielskim;
4. zrezygnowano z praktyk zawodowych, wyjątek stanowi specjalność rosyjski język biznesu z komunikacją kulturową (studia międzynarodowe dla studentów NEU

w Shenyang na sem. 3-6 współprowadzone z kierunkiem międzynarodowe studia polskie), na której zachowano praktyki specjalnościowe (30 godz., 4 ECTS, sem. 5) wpisane w część modułów kierunkowych prowadzonych przez kierunek międzynarodowe studia polskie

5. dokonano gruntownych zmian koncepcji nauczania języka, sproblematyzowano nauczanie literatury oraz innych teoretycznych przedmiotów literaturoznawczych i językoznawczych, uwzględniając dynamicznie zmieniającą się sylwetkę kandydata oraz specyficzną sytuację geopolityczną Polski i polskich rusycystyk w związku z wojną w Ukrainie; najistotniejsze modyfikacje w poszczególnych grupach modułów objęły:

w zakresie nauczania PNJ

- ✓ zwiększenie liczby godzin dydaktycznych przeznaczonych na praktyczną naukę języka rosyjskiego w semestrach I-VI
- ✓ modyfikację rozpisania na umiejętności modułów praktycznej nauki języka rosyjskiego w semestrach I-VI
- ✓ wyodrębnienie z modułów praktycznej nauki języka rosyjskiego moduły fonetyka praktyczna języka rosyjskiego I i II oraz gramatyka praktyczna języka rosyjskiego I-IV
- ✓ zmianę formy zaliczeń/egzaminów z modułów praktycznej nauki języka rosyjskiego w semestrach I-VI

w zakresie modułów językoznawczych

- ✓ znaczną modyfikację i dostosowanie bloku przedmiotów językoznawczych do aktualnych potrzeb osób studiujących i specyfiki nowej koncepcji nauczania modułów rusycystycznych, zakładającej przede wszystkim ukierunkowanie na umiejętności praktyczne. Ponadto przedmioty językoznawcze zaplanowano w taki sposób, aby zachować pomiędzy nimi pewien związek na zasadzie ich logicznego i łańcuchowego wynikania, gradacji stopnia trudności i konkretyzacji treści programowych.
- ✓ redukcję godzin modułów typowo teoretycznych: zmiany objęły, między innymi, czas trwania przedmiotów Podstawowe pojęcia wiedzy o języku oraz Gramatyka opisowa języka rosyjskiego. Dla tego pierwszego w nowych planach studiów przewidziano 15 godzin (dotychczas 30), zaś dla drugiego – 2 semestry (pierwotnie 4) po 30 godzin w każdym, jak również zmieniono formę zajęć z wykładów (15 godzin w semestrze) i ćwiczeń (30 godzin w semestrze) na konwersatorium, kończące się zaliczeniem (uprzednio egzaminem). Z treści programowych usunięto te zagadnienia, które od strony praktycznej realizowane są w ramach innych modułów oraz te, które wymagają wyłącznie pamięciowego przyswojenia. Znalazło to także odzwierciedlenie w nowej nazwie modułu Gramatyka opisowa języka rosyjskiego, która przybrała brzmienie Wybrane zagadnienia z gramatyki języka rosyjskiego.
- ✓ nadanie waloru maksymalnie praktycznego nowym przedmiotom: Praktyczna gramatyka języka polskiego dla rusycystów/ukrainistów, mającym wykształcić odpowiedni aparat pojęciowy z zakresu gramatyki języka polskiego i tym samym stanowić podstawę do omawiania analogicznych zagadnień z zakresu gramatyki języka rosyjskiego/ukraińskiego w ramach modułów Praktyczna gramatyka

kontrastywna polsko-rosyjska, Gramatyka konfrontatywna języków wschodniosłowiańskich.

- ✓ zmianę treści programowych w nowych modułach poświęconych zagadnieniom historyczno-językowym (Z dziejów języka rosyjskiego, Język rosyjski wczoraj i dziś) i wyprofilowanie ich tak, aby omawiane zjawiska historyczne odwoływały się do współczesnego języka rosyjskiego i procesów aktualnie w nim zachodzących, bez zbędnego i w praktyce nieprzydatnego balastu teoretycznego.
- ✓ wprowadzenie innych modułów: Stylistyka języków wschodniosłowiańskich oraz Kultura języka rosyjskiego, które mają na celu nie tylko zapoznanie ze specyfiką stylów funkcjonalnych i normami języka w jego odmianach mówionej i pisanej, lecz także wytworzenie umiejętności prawidłowego posługiwania się w praktyce środkami językowymi (przygotowanie do pisania pracy dyplomowej w języku kierunkowym), typowymi dla danej odmiany języka rosyjskiego, ukraińskiego i białoruskiego, doskonalonymi i utrwalanymi w ramach modułów, poświęconych konkretnym gatunkom tekstów: Analiza tekstów użytkowych, Pisanie tekstów akademickich: językoznawczych

w zakresie przedmiotów biznesowych

- ✓ wprowadzenie w nowym planie studiów dla specjalności Język rosyjski w biznesie nowych modułów o profilu biznesowym w celu wyjścia naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom osób studiujących: Etykieta w biznesie i protokół dyplomatyczny (15 godz.), Elementy marketingu w biznesie (15 godz.), Język reklamy (15 godz.), Język kontraktów i umów (30 godz.). Nacisk w tych modułach zostanie położony na umiejętności praktyczne, dzięki którym osoby studiujące będą mogły swobodnie poruszać się w międzynarodowym środowisku biznesowym. Dodanie nowych modułów możliwe było dzięki zredukowaniu godzin przeznaczonych na przedmioty przekładowe. Ponadto zmniejszono liczbę godzin z modułu Język negocjacji handlowych (15 zamiast 30 godz.).
- ✓ zmianę formę zaliczeń/egzaminów z modułów Korespondencja handlowa i służbowa (w nowym planie studiów w nazwie modułu dodano „w języku rosyjskim”), Rosyjski język biznesu.
- ✓ zastąpienie modułów Rosyjski język biznesu I i II (2x30 godz.) przedmiotem Tłumaczenie tekstów ekonomicznych (30 godz.) na specjalności język rosyjski z programem.

w zakresie modułów przekładowych

- ✓ zmodyfikowanie przedmiotów tworzących cykl przekładowy w sposób odpowiadający potrzebom współczesnych osób studiujących. Wśród modułów praktycznych pojawiły się przedmioty o wyraźnej specjalizacji, jak Tłumaczenie dla służb mundurowych, Tłumaczenie tekstów ekonomicznych, Tłumaczenie specjalistyczne polsko-rosyjskie: transport i ruch drogowy, Tłumaczenie medyczne, Komputerowe wspomaganie tłumaczenia, które są odpowiedzią na zapotrzebowania na rynku tłumaczeń polsko-rosyjsko-ukraińskich. Na większości specjalności została zmniejszona liczba godzin kursów teoretycznych. Przedmioty z cyklu przekładowego

w najpełniejszym wymiarze realizowane są na specjalności tłumaczeniowej. Plan studiów tej specjalności zapewnia nie tylko wszechstronne przygotowanie praktyczne — Podstawy translatoryki realizowane w wymiarze 60 godzin dostarczają absolwentom wiedzy i niezbędnych narzędzi do analizy i opisu procesu przekładu różnych tekstów. Zaś na specjalności Język rosyjski w biznesie dodano Podstawy tłumaczenia specjalistycznego, które odgrywają istotną rolę w procesie przygotowania zawodowego

- ✓ przesunięcie niektórych modułów na późniejsze lub wcześniejsze semestry, co było odpowiedzią na odnotowywane opinie nauczycieli akademickich oraz studentów. Liczba godzin została nieznacznie zredukowana, a nacisk położony na przekazywanie oraz ćwiczenie praktycznych umiejętności tłumaczenia różnego rodzaju tekstów — artystycznych, specjalistycznych i użytkowych. Nowe plany specjalności tłumaczeniowych są zorientowane na potrzeby studentów o różnorodnych zainteresowaniach, uwzględniają także potrzeby rynku pracy w branży tłumaczeń.

w zakresie modułów literaturoznawczych

- ✓ zastąpienie wykładanej w tradycyjny sposób historii literatury (15w+30cw), oddającej specyfikę przemian historyczno-literackich szeregiem sproblematyzowanych i stematyzowanych modułów (30 lub 15 godz. konwers.), których celem będzie zaprezentowanie osobom studiującym powiązań i wzajemnych wpływów motywów, obrazów literackich, tendencji artystycznych, nurtów literackich różnych epok; w miejsce Historii dawnej literatury rosyjskiej, Literatury rosyjskiej od romantyzmu do realizmu, Srebrnego wieku w literaturze rosyjskiej, Literatury rosyjskiej XX wieku wobec przemian społeczno-politycznych — wprowadzono moduły: Inspiracje ludowe w literaturze rosyjskiej, Modele bohatera w literaturze rosyjskiej, Problemy egzystencjalne w literaturze rosyjskiej, Człowiek i społeczeństwo w literaturze rosyjskiej, Literatura rosyjska poza mainstreamem, Przemoc w kulturze Rosji, Konteksty filozoficzne literatury rosyjskiej, Konteksty kulturowe i filozoficzne literatur wschodniosłowiańskich
- ✓ zwiększenie liczby modułów realioznawczych/kulturowych w miejsce rozbudowanego modułu Wiedza o Rosji (30w+30cw) i Wybranych zagadnień z dziejów Rosji (30 w) poprzez wprowadzenie nowych przedmiotów (najczęściej zaplanowanych na 15 godz.): Kultura Rosji, Mentalność i zwyczaje Rosji/narodów obszarów postsowieckich, Mity i stereotypy w kulturach wschodniosłowiańskich, Religie i wyznania w państwach obszaru postsowieckiego, Popkultura rosyjska, Status niedźwiedzia w kulturach wschodniosłowiańskich, Film/teatr w kulturach wschodniosłowiańskich, Obywatele a polityka w krajach wschodniosłowiańskich, Propaganda w Rosji (komunizm i czasy współczesne), Mitologia narodów wschodniosłowiańskich, Kultura popularna i sztuka masowa w Rosji, Rosja z XX-XXI wieku, Ze studiów nad totalitaryzmem, Geografia krajów wschodniosłowiańskich;
- ✓ przeformułowanie pozostałych modułów i zaplanowanie ich tak, by nie powielały treści programowych w cyklu kształcenia
- ✓ zredukowanie liczby egzaminów na rzecz zaliczeń

- ✓ przesunięcie trudniejszych teoretycznych modułów na wyższe semestry.

Reasumując, wprowadzone modyfikacje przyniosły usunięcie niektórych modułów, zastąpienie ich modułami ciekawszymi, uatrakcyjniającymi ofertę, zmiany w formach zajęć i zaliczeń, ograniczenie liczby egzaminów itp. Pozwoliły także na wyraźne sprofilowanie każdej ze specjalności pozostających w ofercie kierunku, dzięki odpowiednio dobranym zestawom modułów podkreślających charakter i specyfikę danej specjalności (specjalność o charakterze tłumaczeniowym, język biznesu, realoznawczo-kulturowa, języki stosowane itd.), przy zachowaniu korpusu modułów wspólnych z możliwością prowadzenia zajęć w grupach łączonych. Przeprowadzone modyfikacje poprzedzone były analizą ankiet i opinii studentów o kierunku i realizowanych modułach, analizą raportów losów absolwentów kierunku oraz konsultacjami z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w celu zdiagnozowania potrzeb rynku pracy.

